

■ ■ ■ XXII OLIMPIADA WIEDZY EKONOMICZNEJ ■ ■ ■

Rok szkolny 2008/2009
Zawody II stopnia (okręgowe)

Zestaw z prawidłowymi odpowiedziami

I. Pytanie opisowe o charakterze ogólnym. (0–20 pkt)

Omów znaczenie środowiska naturalnego dla rozwoju gospodarczego oraz przedstaw jego wpływ na zróżnicowanie regionalne Polski.

Przykładowy schemat odpowiedzi:

- I. Wybrane aspekty teoretyczne:
 - a) znaczenie środowiska naturalnego w procesach produkcji i konsumpcji,
 - b) główne założenia modelu trwałego i zrównoważonego rozwoju,
 - c) polityka regionalna a budowanie spójności ekonomicznej,
 - d) rola państwa w przeciwdziałaniu efektom zewnętrznym i błędom rynku.

- II. Wybrane aspekty empiryczne:
 - a) wpływ ograniczoności zasobów środowiska naturalnego na długookresowe tempo rozwoju,
 - b) instytucje i instrumenty polityki ekologicznej i ich wpływ na rozwój regionalny Polski,
 - c) sposoby finansowania nakładów na ochronę środowiska i ich efektywność ekonomiczna,
 - d) społeczne i gospodarcze skutki różnic jakości środowiska naturalnego w Polsce.

- III. Własna ocena i wnioski:
 - a) ocena polityki gospodarczej w zakresie realizacji w Polsce strategii zrównoważanego rozwoju gospodarczego,
 - b) główne wyzwania dla polityki regionalnej w Polsce w XXI wieku,
 - c) szanse i zagrożenia wynikające ze zróżnicowania walorów przyrodniczych Polski na tle Unii Europejskiej,
 - d) propozycje pożądaných zmian polityki ekologicznej w warunkach globalizacji.

II. Pytanie sprawdzające rozumienie artykułu. (0–20 pkt)

Na podstawie załączonego artykułu M. Szczepaniuka pt. *Klimat zachwieje gospodarką* z „Gazety Prawnej” nr 177 (2299) z 10.09.2008 r. omów znaczenie celów ekologicznych w strategiach przedsiębiorstw oraz ich rolę w budowaniu długookresowej przewagi konkurencyjnej.

Przykładowy schemat odpowiedzi:

- I. Wybrane aspekty teoretyczne:
 - a) rola elementów środowiskowych we współczesnych metodach zarządzania przedsiębiorstwem,
 - b) ryzyko i odpowiedzialność jako nieodłączne cechy biznesu,
 - c) benchmarking ekologiczny i społeczna odpowiedzialność biznesu jako sposób na zwiększenie konkurencyjności w dobie globalizacji,
 - d) korzyści i koszty systemu zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwie.
- II. Analiza głównych tez artykułu:
 - a) identyfikacja głównych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi,
 - b) wpływ zmian klimatycznych na działalność przedsiębiorstw z różnych gałęzi gospodarki,
 - c) konsekwencje przeobrażeń klimatu dla budowania długookresowej przewagi konkurencyjnej
- III. Własna ocena i wnioski:
 - a) ekologiczne i ekonomiczne efekty stosowania strategii prośrodowiskowych,
 - b) ocena świadomości krótko i długookresowych skutków zmian klimatycznych przez polskie przedsiębiorstwa,
 - c) perspektywy poszukiwania przez przedsiębiorstwa innowacyjnych rozwiązań związanych z ochroną środowiska naturalnego.

III. Pytania testowe – w każdym pytaniu zaznacz [X] przy jednej prawidłowej odpowiedzi. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe otrzymujesz 2 pkt. Każda zmiana odpowiedzi w pytaniach testowych traktowana jest jako odpowiedź błędna. Odpowiedzi zaznaczone ołówkiem nie są punktowane. (0–60 pkt)

1. Posługując się granicą możliwości produkcyjnych, pojawienie się bezrobocia można wyrazić jako:

- przesunięcie całej granicy możliwości produkcyjnych w lewo (w dół)
- ruch po krzywej możliwości produkcyjnych w prawo (w dół)
- przesunięcie całej granicy możliwości produkcyjnych w prawo (w górę)
- przejście do punktu położonego poniżej granicy możliwości produkcyjnych

2. Użyteczność całkowita:

- określa całkowitą wartość rynkową zakupionych dóbr lub usług
- stanowi łączny wydatek konsumenta na zakup dobra lub usługi
- jest sumą wartości użytkowych skonsumowanych jednostek dobra lub usługi
- określa łączne korzyści, jakie osiąga konsument ze skonsumowanych jednostek dobra lub usługi

3. Co stałoby się z rynkiem telewizorów LCD w Korei, gdyby Kanada wprowadziła cła antidumpingowe na telewizory importowane z Korei (*ceteris paribus*)?

- spadłaby ilość równowagi rynkowej
- wzrosłby popyt
- cena równowagi ustaliłaby się na wyższym poziomie
- wzrosłaby wielkość popytu

4. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe?

- paradoks Giffena dotyczy dóbr podstawowych, których udział w wydatkach gospodarstw domowych jest relatywnie niewielki
- prawo Engla stwierdza, że wraz ze wzrostem dochodu wydatki na żywność gospodarstw domowych rosną procentowo szybciej niż dochód
- jeżeli wartość bezwzględna współczynnika dochodowej elastyczności popytu na pewne dobro podrzędne wynosi 0,45, to popyt na nie zmienia się w odwrotnym kierunku niż zmiana dochodu
- dobra podstawowe to dobra, które są relatywnie niedrogie

5. W którym z niżej opisanych przypadków popyt jest elastyczny?

- spadek ceny wywoła spadek utargu całkowitego
- wzrost ceny nie wywoła zmiany utargu całkowitego
- spadek ceny wywoła wzrost utargu całkowitego
- wartość bezwzględna współczynnika cenowej elastyczności popytu jest większa od 0

6. Parki narodowe są przykładem dobra mieszanego, ponieważ charakteryzuje je:

- możliwość wyłączenia z konsumpcji i brak konkurencyjności
- możliwość wyłączenia z konsumpcji i konkurencyjność
- niemożliwość wyłączenia z konsumpcji i brak konkurencyjności
- niemożliwość wyłączenia z konsumpcji i konkurencyjność

7. Krzywa popytu na produkty firmy działające na rynku doskonałej konkurencji:

- jest tożsama z krzywą popytu rynkowego
- pokrywa się z funkcją utargu krańcowego
- jest ujemnie nachylona
- pokrywa się z krzywą kosztu krańcowego

8. Dyskryminacja cenowa (różnicowanie cen) ma miejsce wówczas, gdy monopolista sprzedaje ten sam produkt:

- po cenach maksymalnych
- w tym samym miejscu i czasie po różnych cenach
- po cenach niższych od przeciętnych kosztów produkcji
- tylko klientom na rynku krajowym

9. Którego z poniższych elementów nie uwzględnia się przy obliczaniu PKB?

- dochodów netto z własności za granicą
- inwestycji
- eksportu netto
- wydatków państwa

10. Zgodnie z ujęciem Keynesa recesja może być skutkiem:

- zmniejszenia eksportu
- zmniejszenia oszczędności
- zmniejszenia podatków
- wzrostu krańcowej rentowności kapitału

11. Krzywa, która obrazuje różne kombinacje dochodu i stopy procentowej, przy których rynek dóbr i usług znajduje się w równowadze, jest określana jako:

- LM*
- AD*
- AS*
- IS*

12. Restrykcyjna polityka fiskalna prowadzi do:

- wzrostu produkcji i wzrostu cen
- wzrostu produkcji i spadku cen
- spadku produkcji i spadku cen
- spadku produkcji i wzrostu cen

13. Deficyt budżetowy wynikający z działania automatycznych stabilizatorów koniunktury to deficyt:

- czysty
- strukturalny
- cykliczny
- klasyczny

14. Taksflacja przyczynia się do:

- ograniczenia deficytu budżetowego
- wzrostu wydatków budżetowych
- wzrostu deficytu handlowego
- zwiększenia wydatków konsumpcyjnych

15. W przypadku wejścia Polski do strefy euro ustalenie kursu wymiany 1 zł na euro na niższym poziomie niż średniokresowy kurs równowagi byłoby niekorzystne dla:

- importerów
- budżetu państwa
- eksporterów
- osób, które utrzymują oszczędności w euro

16. Które z poniższych stwierdzeń nie jest prawdziwe w odniesieniu do produktu strukturyzowanego?

- jego cechą charakterystyczną jest to, że zawsze odzwierciedla strukturę transakcji na danym rynku
- jest to instrument finansowy, który powstaje z połączenia obligacji zerokuponowej z opcją
- może dawać 100-procentową gwarancję ochrony zainwestowanego kapitału przy niemal nieograniczonym poziomie zysku
- daje możliwość inwestycji na rynkach surowców bez fizycznego zaangażowania

17. Jeżeli inwestor kupuje instrument finansowy na jednym rynku z zamiarem jego jednoczesnej sprzedaży po wyższej cenie na drugim rynku, to taka transakcja nosi nazwę:

- arbitraż
- hedging
- spekulacja
- reverse repo

18. Wartość udzielonych kredytów gotówkowych dla gospodarstw domowych w bilansie banku komercyjnego wykazywana jest w:

- aktywach
- pasywach
- kapitałach własnych
- rozliczeniach międzyokresowych czynnych

19. Który z niżej wymienionych rodzajów obligacji skarbowych skierowanych do inwestorów indywidualnych nie jest emitowany w Polsce?

- dwuletnie obligacje o stałym oprocentowaniu
- czteroletnie obligacje indeksowane stopą inflacji
- pięcioletnie obligacje o zmiennym oprocentowaniu
- dziesięcioletnie obligacje oszczędnościowe

20. Proces harmonizacji podatków w Unii Europejskiej dotyczy:

- stawek podatku od nieruchomości
- podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych
- skali podatkowej podatku dochodowego od osób fizycznych
- żadna z powyższych odpowiedzi nie jest prawidłowa

21. Co miałby obciążać podatek Tobina?

- zyski z lokat terminowych zakładanych w ramach podatkowych
- spekulacyjne transakcje walutowe
- emisję zanieczyszczeń elektromagnetycznych (szumy radiowe) przez sieci telefonii mobilnej
- nadmierną emisję CO₂ w spalinach pojazdów mechanicznych

22. Które z poniższych stwierdzeń dotyczących czeku jest prawdziwe?

- można zastrzec oprocentowanie dla posiadacza czeku
- czeku nie można poręczyć
- za zapłatę czeku odpowiada tylko bank (trasat)
- możliwa jest realizacja czeku po upływie 10 dni od daty jego wystawienia, o ile go nie odwołano

23. Wystawca opcji sprzedaży oczekuje:

- wzrostu cen akcji
- spadku cen akcji
- utrzymania ceny akcji na dotychczasowym poziomie
- cena akcji dla wystawcy opcji nie ma znaczenia, ponieważ w momencie zawarcia transakcji otrzymał on od nabywcy premię opcyjną

24. Reasekuracja:

- pozwala na terytorialną dywersyfikację przyjętych rodzajów ryzyka
- umożliwia zmniejszenie maksymalnej wielkości pojedynczego ryzyka, które może przyjąć zakład ubezpieczeń
- pozwala na przeniesienie odpowiedzialności na ubezpieczającego
- pozwala na przeniesienie odpowiedzialności na ubezpieczonego

25. Do zadań Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego należy zaspokajanie roszczeń z tytułu:

- szkód wyrządzonych przez lekarza w związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych, o ile doszło do poważnego rozstroju zdrowia
- alimentów, w sytuacji gdy nie ustalono tożsamości jednego z rodziców
- szkód powstałych na osobie, w sytuacji gdy nie ustalono tożsamości sprawcy wypadku (posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego)
- umów z otwartym funduszem emerytalnym, w przypadku ogłoszenia jego upadłości

26. Prakseologia to:

- dziedzina badań naukowych zajmująca się usuwaniem niesprawności w ludzkich działaniach
- nauka o stosowanych w ekonomii procedurach badawczych
- rodzaj badań porównawczych w zakresie historycznych praktyk stosowanych w najlepszych w danej branży przedsiębiorstwach
- zbiór przepisów określających prawa i obowiązki pracowników związane z wykonywaniem czynności służbowych

27. Osoba, która potrafi oddziaływać na zachowanie innych bez uciekania się do autorytetu formalnego lub zajmowanej pozycji, to:

- dyrektor
- menedżer
- przywódca
- biznesmen

28. *Mystery shopping* to:

- sposób zaopatrzenia małych sklepów odzieżowych polegający na zakupie końcówek serii markowej odzieży od znanych kreatorów mody
- nowy trend w handlu detalicznym polegający na lokowaniu sklepów wielkopowierzchniowych w centrach miast
- strategia stosowana przy wrogich przejęciach firm
- metoda badania poziomu obsługi klientów w instytucjach finansowych

29. Zarządzanie przez wyjątki polega na:

- podejmowaniu decyzji przez kierownictwo jedynie w sytuacji, gdy konieczna jest zmiana długookresowej strategii przedsiębiorstwa
- koncentrowaniu się jedynie na odchyleniach od przyjętych planów i wzorców
- delegowaniu na zespół ekspertów odpowiedzialności za podejmowanie powtarzalnych decyzji
- wyłączeniu z procesu podejmowania decyzji osób niekompetentnych

30. Diagram (wykres) Gantta może znaleźć zastosowanie w planowaniu:

- realizacji jedynie dużych projektów z branży IT
- wyłącznie działalności developera na rynku nieruchomości komercyjnych
- tylko produkcji masowej kapsli do butelek
- wszystkich typów działalności przedsiębiorstwa

Ocena jury								
Rodzaj pytania	Pytanie opisowe o charakterze ogólnym			Pytanie sprawdzające rozumienie artykułu			Pytania testowe	Razem
	Poziom merytoryczny (w tym zgodność z wybranym tematem)	Terminologia i przykłady	Poprawność językowa i struktura odpowiedzi	Poziom merytoryczny (w tym zgodność z wybranym tematem)	Terminologia i przykłady	Poprawność językowa i struktura odpowiedzi		
Zakres	0–12 pkt	0–5 pkt	0–3 pkt	0–12 pkt	0–5 pkt	0–3 pkt	0–60 pkt	
Ocena								